

Plenum

Torsdag 13.3.2025 kl. 16.00—17.10

2.1. Muntlig fråga om nya nedskärningar i social- och hälsovårdstjänsterna (Ilmari Nurminen sd)

Muntligt spørsmål MFT 37/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Nurminen, varsågod.

Debatt

16.01 **Ilmari Nurminen sd:** Arvoisa puhemies! Me tiedämme, että hallitus on tuomassa eduskuntaan lähes 200 miljoonan euron säästöt sosiaali- ja terveyspalveluihin, mutta me emme tiedä, kuka näitä valmistelee, mistä nämä säästöt tarkalleen otetaan ja milloin te näistä säästöistä eduskunnalle kerrotte. Ihmisillä on jäänyt muistiin hyvin viime vaaleista se, että viime vaalien alla luvattiin yhtä hallituksen toimesta ja sitten tehtiinkin aivan toista. [Ben Zyskowicz: Puhutte Marinin hallituksesta!] Ette voi tehdä tätä suomalaisille enää toista kertaa.

Arvoisa pääministeri Orpo, kaksi viikkoa sitten te tässä salissa lupasitte eduskunnalle: ”kaiken tarvittavan tiedon ja vielä ennen vaaleja”. Pääministeri, ensimmäisten äänestyslippujen jättämiseen on enää alle kolme viikkoa. On aika ottaa sakset pois selän takaa ja antaa meille vastauksia. Kysynkin: Kenen ministerin vastuulla nyt ovat nämä lisäleikkaukset, joita valmistellaan? Milloin ne esitellään eduskunnalle, ja kenen ministerin toimesta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.02 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin hyvää talvisodan päättymisen 85-vuotispäivää kaikille. [Mauri Peltokangas: Samoin, her-ra pääministeri!]

Sitten kysymykseen, ensinnäkin: Ministeri kun on sairaslomalla, hän voi silti johtaa ministeriönsä toimintaa. Sen lisäksi valtiosihteeri edustaa ministeriä ja voi johtaa valmistelua. Sen lisäksi meillä on hyvinvoinnin ministerityöryhmä, joka on ollut tänäänkin koolla, jossa näitä asioita valmistellaan, ja loppujen lopuksi kollektiivisesti hallitus vastaa valmistelusta. Valmistelu etenee, ja kuten olen luvannut, päätökset tuodaan hyvissä ajoin ennen vaaleja eduskunnan tietoon. [Vasemmalta: Koska? — Perussuomalaisten ryhmästä: Ennen vaaleja!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

16.03 **Ilmari Nurminen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanoitte, että ”hyvissä ajoin ennen vaaleja”. Kun äänestyksen alkuun on alle kolme viikkoa, niin nyt kysymme tässä, koska me saamme tiedon näistä tulevista leikkauksista. Nämä lisäleikkaukset ovat merkittäviä: 100 miljoonaa vanhustenhoidosta tarkoittaa noin 2 000:ta ympärivuorokautista hoitopaikkaa vähemmän. Sairaaloihin tehtävät leikkaukset, mitä tavoittelette: te lopettitte yöpäivystyksiä ympäri Suomen, ja nyt nämä tavoittelemanne leikkaukset ovat yli kaksi kertaa niin suuria kuin mitä te olette toteuttaneet. Suomalaisilla on oikeus tietää, mistä te leikkaatte. Varsinkin kun tänään sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukseen tuli tietoon, että Kela-korvauksiin ei olekaan enää käytettävissä puoli miljardia eli 500 miljoonaa, vaan uusi summa on 633 miljoonaa. [Vasemmalta: Ohhoh! — Tuntuu olevan rahaa!] Kyllä, yksityiseen terveysbisnekseen tuntuu löytyvän rahaa, mutta suomalaisten palveluihin ei muuta kuin leikkauksia. Arvoisa pääministeri, haluamme vielä kuulla: mitä leikkauksia on tulossa, ja koska?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.04 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus teki vuosi sitten kehysriihessä lisäsäästöpäätöksiä, ja yhdessä ne plus hallitusohjelman liitteet, joissa on säästökohteet kerrottu, ovat voimassa. Niiden pohjalta valmistelua tehdään, ja hyvissä ajoin ennen vaaleja on hyvissä ajoin ennen vaaleja. [Miapetra Kumpula-Natri: Mitä vaaleja?] Kolme viikkoa on käytännössä siis aikaa. Asiat pitää valmistella mahdollisimman hyvin ja mahdollisimman huolella, [Vasemmalta: Vuosi aikaa!] mutta ne kohteet ovat nämä.

Kannattaa taas suhteuttaa asioita. Hallitus on lisännyt tänä vuonna sosiaali- ja terveyspalveluihin hyvinvointialueille 2,2 miljardia euroa, [Sheikki Laakso: 2 200 miljoonaa!] mutta me myöskin, kyllä, olemme kohdentaneet säästöjä. Kokonaisuutena tämä on kuitenkin niin, että hallitus on etsinyt merkittävän määrän veronmaksajien rahoja muualta, jotta me pystytään pitämään huolta meidän sosiaali- ja terveyspalveluista, ja tämä on oleellinen asia. On totta, että joudutaan myöskin säästämään, koska rahaa ei ole loputtomasti. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Tuntuu olevan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.05 **Antti Kurvinen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Herra pääministeri, teidän hallituksenne on ajanut hyvinvointialueet nurkkaan, mahdottoman tehtävän eteen. Te olette laittaneet sellaiset talousrätingit hyvinvointialueille, [Välihuutoja — Ben Zyskowitz: Ei, kun te!] että ne eivät kykene täyttämään lakisääteisiä tehtäviään. Tästä on ilmeisesti laillisuusvalvojille, oikeusasiamiehelle, jo kantelukin tehty. Siellä ovat kaikkien puolueiden aluepäättäjät epätoivoisessa tilanteessa, myös kokoomuslaiset aluepäättäjät.

Nyt meillä on tiedossa, herra pääministeri, että 170 miljoonaa aiotte leikata vielä lisää ihmisten peruspalveluista — terveyskeskuksista, vanhainkodeista, lastensuojelusta, perheitten matalan kynnyksen avusta — ja te ihan perustellusti kerroitte 27. päivä helmikuuta, että kerrotte eduskunnalle virallisesti, mistä leikataan lisää ihmisten peruspalveluista. Ja tosiaan 2. päivä huhtikuuta aletaan antamaan ääniä. Silloin vaalit ovat käynnissä, kolmen viikon päästä.

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

Kysynkin teiltä, pääministeri: oletteko valmiita antamaan valtioneuvoston tiedonannon näistä uusista sote-säästöistä eduskunnalle? Keskusta vaatii sitä, suomalaiset vaativat sitä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.07 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En vain kerta kaikkiaan voi olla muistuttamatta siitä, että se, että meillä on nämä hyvinvointialueet ja että siellä on haasteita, johtuu siitä, että tähän maahan on tehty keskustan rakentama hyvinvointialuemalli. [Välihuutoja — Antti Kurvinen: Vastuun pakoilua! — Puhemies koputtaa] Me teemme kaikkemme joka päivä yhdessä alueiden päättäjien kanssa, että se malli saadaan toimimaan, ja nyt me nähdään jo: menkää katsomaan Länsi-Uudellemaalle, siellä on saavutettu talousluvut nyt, mutta mikä parasta, siellä on saavutettu se, että ihmiset pääsevät hoitoon, ja siellä otetaan uusia käytäntöjä käyttöön, kuten omalääkärimalli, jota suomalaiset haluavat. [Välihuutoja] Nämä asiat ovat tehtävissä. Sitten meillä on alueita, joilla on vaikeuksia, mutta niitä alueita me autamme ja tuemme, ja viime kädessä hallituksella on vastuu ja velvollisuus myöskin huolehtia rahoituksen riittävyydestä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.08 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun vuosi sitten te päätitte siellä kehysriihessä näistä 170 miljoonan euron leikkauksista, niin me oppositiossa tietenkin olimme mediatietojen varassa, mutta siinä kerrottiin, että 100 miljoonaa sosiaalihuollon palveluvalikoimasta ja 70 miljoonaa sairaaloiden palveluvalikoimasta. Jo silloin jokainen asiantuntija ymmärsi, että siitä ei tule mitään. Ei sieltä sairaaloiden sisältä voida ottaa joitakin yksittäisiä leikkauksia, ja siitä sitten saada 70 miljoonan säästöjä. Käytännössä 70 miljoonaa tarkoittaa kaikkien Suomessa tehtävien lonkkaleikkausten yhteistä hintaa, [Antti Kurvinen: Oho!] ja 100 miljoonaa tarkoittaa 2 000:ta ympärivuorokautista hoivapaikkaa. Kyllä teidän täytyy pystyä kertomaan, mistä tämän suuruusluokan leikkaukset aiotaan ottaa, koska valtiovarainministeri Purra vastasi täällä, että ne otetaan joka tapauksessa sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalalta. Kyllä meidän täytyy saada se vastaus. [Eduskunnasta: Kyllä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.09 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te tulette sen vastauksen saamaan sitten, kun hallitus sen tekee, [Antti Kurvinen: Koska?] mutta kun tässä on kiireinen aikataulu, niin me emme nyt hosi sen tähden, että te haluatte nähdä sen tänään eikä ensi tai seuraavalla viikolla riitä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] ja teidän pitää se nyt vain kestää. Me tuomme ne päätökset teidän nähtävillenne, kun ne ovat valmiit. [Miapetra Kumpula-Natri: Vieläkö ennen vaaleja?]

Sitten vielä näihin leikkauksiin: Ei ole mitään uusia leikkauksia. Ne ovat ne, mitkä on päätetty, mutta jos joku osoittautuu, että sillä ei saada sitä arvioitua säästövaikutusta, niin se pitää korvata jollakin muulla. Mutta ne säästöt ovat ne, jotka on päätetty.

Ja sitten vielä: Kyllä, 170 miljoonaakin on paljon rahaa, mutta 27 miljardia käytetään siihen, että tässä maassa leikataan ihmisten lonkat, että ihmiset pääsevät lääkäriin, on sosiaalipalveluita, on vanhustenpalveluita, kaikkea tätä. Tämä on yksi pieni osa, tärkeä osa, ja me

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

teemme sen mahdollisimman hyvin, ja te saatte sen ajoissa tietoonne. [Vasemmalta: Vähättelevä vastaus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiuru, Krista, olkaa hyvä.

16.10 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä pääministeri jälleen viittasi siihen, että miljarditolkulla on tulossa soteen rahaa, [Mauri Peltokangas: Enemmän kuin Marinin hallituksen aikana!] mutta on hyvä todeta, että tämän hallituksen päätöksillä ei tule yhtään näistä euroista, koska se johtuu nykyisestä lainsäädännöstä, ja hallituksen oli jo katettava tämä. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa]

Sen sijaan miten te palvelette sosiaali- ja terveydenhuoltoa? Te leikkaatte merkittävästi. On tullut jo tietoon, että tänään siis tiedämme, että me emme tiedä sitä, mitä säästöjä te aiotte tehdä. [Naurua oikealta] Me emme myöskään tänään tiedä sitä, milloin niistä kerrotaan, emmekä me myöskään tiedä sitä, kuka niitä valmistelee. Sen sijaan mitä me tiedämme täällä: eduskunnalle kävi se ilmeiseksi pääministerin puheista, että me tiedämme, että säästöt katetaan sosiaali- ja terveysministeriön pääluokasta ja nämä säästöt tulevat joka tapauksessa. Tämä me tiedetään.

Kysynkin vielä, Petteri Orpo: oletteko te oppineet hallituksen valmistelussa jotain niistä moitteista, joita olette toistuvasti saaneet lainvalmistelusta, ja aiotteko pimittää tämän, kuten valiokunta sai tänään tietää, [Puhemies koputtaa] että Kela-korvauksia sosiaali- ja terveysministeriöstä saadun tiedon mukaan ollaan nostamassa 633 miljoonaan, eli 130 miljoonaa rahaa on kuitenkin löytynyt jälleen lisää?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.11 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että moitteita on tullut erityisesti sieltä suunnasta, ja niistä en ole oppinut mitään. [Naurua] — Siis haluan sanoa nyt sen, että tämän kolmen viikon aikana me tuomme nämä eduskunnalle. Minusta se on selkeä tieto. Ja lähtökohtana ovat ne säästökohteet, jotka on eduskunnalle kerrottu hallitusohjelmassa ja puoliväliriihen päätöksissä. Näitä asioita valmistelee, kuten totesin, hallitus, jolle kollektiivisesti vastuu kuuluu. Vaikka ministeri on sairaslomalla, niin hän silti voi johtaa valmistelua. Valtiosihteeri voi häntä sijaistaa täysin valtuuksin. Sen lisäksi on ministerityöryhmä, jossa näitä on käsitelty viimeksi tänään. Eli kyllä tämä menee eteenpäin. On tietenkin hyvä, että teillä on huoli säästöjen valmistelusta, mutta me joudumme niitä tekemään.

Sitten minulle palaa kyllä mieleen aina se ajatus, että kun taas täällä haukutaan yhtä säästöä, niin millä ihmeellä te kaiken tämän rahoitatte. Millä ihmeellä? Ei teillä olisi yhtään sen enempää rahaa, vaikka te olisitte tänään vallassa. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.12 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisten tulevaisuudenusko on romahtanut. [Perussuomalaisten ryhmästä: Eihän ole! — Ei pidä paikaansa!] Sen kertoo Sitran tulevaisuusbarometri. Ihmiset kantavat huolta huomisesta, eikä sitä pidä väheksyä. Se huoli kumpuaa ennen kaikkea siitä epätietoisuudesta, miten hyvin-

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

vointivaltio kestää, miten ikäihmisistä pidetään huolta, onko lapsille suojelua, miten minä pääsen hoitoon, miten hoitoonpääsy järjestyy.

Pääministeri, te kerotte, että jo vuosi on valmisteltu näitä uusia leikkauskohteita, mutta vieläkään emme saa tietoa, keneltä nyt leikataan: vammaisilta, vanhuksilta, kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvilta, lastensuojelulta. Keneltä leikataan? [Mauri Peltokangas: Uniperilta ei voi enää leikata!] Ja kun te sanotte, että säästöt ovat välttämättömiä, niin tänään olemme saaneet tiedon, että kyllä rahaa on, kun yksityiseen terveysbisnekseen pitää löytää lisää Kela-korvauksia — yli 130 miljoonaa euroa jo edellisen puolen miljardin euron päälle. Pääministeri, niille huolestuneille suomalaisille, jotka kantavat huolta huomisesta, mitä te heille vastaatte? Mikä on teidän arvovalintanne: laitetaanko rahat tavallisten suomalaisten julkisiin hyvinvointipalveluihin vai yksityiseen terveysbisnekseen? Kumman te valitsette?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.13 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Haluan vielä edelleen todeta sen, että minun käsitykseni on se, että nämä Kela-korvausluvut eivät nyt ole ihan niin kuin te sanotte, mutta tarkastetaan tämä. En tiedä, miten Helsingin Sanomat, tai mistä tämä tuli, on sen laskenut, varsinkin kun vastaava ministeri ei ole paikalla, mutta ne pitää tarkastaa.

Edelleen toistan sen, että hallitus valmistele näitä päätökset huolella mutta tämän aikataulun puitteissa, jonka olen jo moneen kertaan todennut, ja tuo ne eduskunnalle tietoon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Koska pääministeri oli niin tiivis ja lyhyt, myös ministeri Ikonen ehtii vastata. Olkaa hyvä.

16.14 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä ajattelen, että me nimenomaan teemme töitä sen eteen, että turvaamme ihmisten palvelut tulevaisuudessa. Me laitamme hallituksena tänäkin vuonna kolmasosan valtion budjetista näihin palveluihin, ja se meno kasvaa. Jos laitetaan 26 miljardia näihin julkisiin palveluihin [Antti Kurvinen: Onko se teistä liikaa? Haluatteko leikata lisää?] ja sitten se noin suurin piirtein puoli miljardia koko kaudella sinne Kela-korvauksiin, [Timo Harakka: Noin suurin piirtein?] niin on hyvä nämä suhdemäärät pitää mielessä.

Lisäksi haluan tuoda ilmi myöskin sen, että kun hyvinvointialueet ovat tehneet töitä siihen, että rahoitus ja toiminta kohtaisivat toisensa, niin me ollaan nähty jo se käänne siellä taloudessa. Eli jos me katsomme kohti kehysriihtiä, niin viime vuonna hyvinvointialueet alkoivat saada jo paremmin talouttaan hallintaan ja se alijäämän määrä, miltä se näytti, putosi parillasadalla miljoonalla, ja silloin näyttää siltä, että nyt kevään kehysvaraus riittää siihen, että sen takia ei jouduta tekemään lisäsäästöjä, koska hyvinvointialueet ovat pystyneet kehittämään toimintaansa. [Krista Kiuru: Hyvä, ja leikataan lisää!] Tähän me pyrimme tässä kokonaisuudessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Forsgrén, olkaa hyvä.

16.15 Bella Forsgrén vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on käyty taas juupas—eipäs-väittelyä siitä, miten tämä hyvinvointialueiden uudistus lopulta meni, mutta haluaisin lukea teille pätkän THL:n tuoreesta tutkimuksesta ja siinä tehdyistä joh-

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

topäätöksistä, jotka ovat juuri tuoreita, 10.3. julkistettu. Täällä sanotaan näin: ”Liian suuret sopeutukset uudistuksen alkuvaiheessa voivat vaarantaa uudistuksen tavoitteiden saavuttamisen niin sosiaalisen kuin taloudellisen kestävyysnäkökulmasta.”

Eli jos mennään ihan takaisin siihen aiheeseen, että miten me yhdessä onnistutaan tässä turvaamaan meidän kaikkien kansalaisten hyvinvointipalvelut, niin kyllä minä ajattelisin sitä, että hallituksenkin pitäisi ottaa vastuuta niistä ratkaisuista, mitä te olette itse tehneet. Te olette laittaneet hyvinvointialueet todella vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. [Ben Zyskiewicz: Ei, kun te olette, teidän hallitus!] Te olette tehneet leikkauspäätöksiä. Teidän pitää ottaa vastuu tekemästänne politiikasta.

Olisinkin kysynyt pääministeriltä: nyt kun on tullut tutkimustulosta siitä, että hyvinvointialueet ovat todella vaikeassa tilanteessa, niin voitteko te harkita uudelleen, jotta meidän kansalaisten hyvinvointipalvelut voidaan turvata?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.16 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivon, että välillä katsomme sitä hyvää työtä, mitä siellä hyvinvointialueilla on tehty. Siellä on esimerkiksi näitä hyviä käytäntöjä, jos me katsomme palveluitten kehittämistä.

Tulen itse Pirkanmaalta. Sain viime keväänä kännykkääni viestin, että digiklinikka on avattu. Puolet alueen asukkaista on rekisteröity tällaiseen palveluun. Siellä on yli 500 käyntiä, yhteyden saa kymmenessä minuutissa, ja yli 60 prosenttia ihmisistä myöskin saa avun sen yhteydenoton aikana.

Meillä on erilaisia palveluita. Tekoäly auttaa kirjauksissa, jolloin ammattilainen voi keskittyä siinä kohtaamisessa kohtaamaan sen ihmisen. Tai jos me katsomme isoja haasteita, mielenterveyden haasteisiin me tuomme terapiatakuun, joka tänä keväänä tulee voimaan. Alueilla on haettu hyviä käytäntöjä siihen, miten mielenterveyteen voidaan oikea-aikaisesti löytää ratkaisuja. Näitä on vaikka Keski-Suomessa, Varsinais-Suomessa ja näin edelleen. Tai jos me puhumme monisairaiden henkilöiden hoidon jatkuvuudesta, niin omalääkäri- ja omatiimimalleja kehitetään alueilla, ja me haluamme hallituksena turvata, että se toteutuu kaikilla alueilla. Tai vaikkapa se, että ikäihmiset päätyvät kerta toisensa sen jälkeen ambulanssilla päivystykseen, ei ole tarkoituksenmukaista, vaan se, että viedään palveluita heidän luokseen. [Puhemies koputtaa] Kanta-Hämeessä on kehitetty tätä GerBiiliä, liikkuvaa kotisairaalan ja ensihoidon palvelua, [Puhemies koputtaa] joka auttaa päivystyksien kuormittumiseen. Tämä on sitä hyvää työtä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.18 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei tässä nyt ole kyse siitä, etteikö oppositio malta odottaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ai ei?] Tässä on kyse siitä, että suomalaisilla on oikeus tietää, mistä te aiotte vielä kaikkien näiden leikkausten päälle, joita olette tehneet, vielä leikata lisää suomalaisille tärkeitä erikoissairaanhoitojen palveluita tai heikommissa asemassa olevien ihmisten palveluita, lastensuojelua, vanhus-tenhoivaa? Aiotteko lopettaa koko kuntoutuksen työtoiminnan tilanteessa, jossa Suomen työllisyyskehitys on ollut EU:n heikointa? Ja, arvoisa pääministeri, jos te sanotte, että te tuotte nämä hyvissä ajoin, niin se hyvissä ajoin ennen vaaleja meni jo. Te olette vuoden

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

näitä valmistelleet, ettekä vieläkään ole kertoneet. Samaan aikaan saamme kuulla, että jos-tain olette löytäneet 130 miljoonaa euroa lisää yksityiseen terveydenhuoltoon, mutta ette suostu tuumaakaan joustamaan näistä säästöistä. Joten, arvoisa pääministeri, kertokaa: miksi on niin vaikeaa kertoa, mitä siellä teidän leikkauspöydällä nyt on, [Puhemies koput-taa] ja miksette voi antaa päivämäärää, koska te näistä päätöksistä aiotte kertoa? Vuosi on kulunut.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.19 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin vielä on vahvistunut käsitys tässä, että valtio käyttää maksimissaan 335 miljoonaa euroa tähän Kela-korvausjärjestelmään, [Ben Zyskowicz: Neljässä vuodessa!] ja ne loput rahat, mistä te puhutte, ovat vakuutuksenottajien rahaa. [Välihuutoja vasemmalta] Eli siis valtio käyttää 335 miljoonaa euroa. Perekdytään tähän, ja perehtykää tekin nyt ihan kunnolla. Mi-nusta tuntuu, että teillä on hieman väärä käsitys.

Ja vielä kerran: Minusta kolme viikkoa ei ole nyt valtavan pitkä aika. Me valmistelem-me nämä esitykset huolella, ja kyllä te ehditte niillä vaaleja käymään sitten vielä sen jäl-keenkin. [Vasemmalta: Ne tulevat palkansaajien sosiaaliturvamaksuista!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Yrttiaho, olkaa hyvä.

16.20 Johannes Yrttiaho vas (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Veroministeri Purra, eh-din kysyä teiltä useaan otteeseen, miksi valtavasti sähköä kuluttavilla datakeskuksilla on Suomessa lähes täysi vapautus sähköverosta. [Sanna Antikainen: Miten tämä liittyy aihee-seen?] Nyt hallitus on tiedottanut, että tästä verotuesta luovutaan. Muutaman kyselytunnin se vaati.

On oikein, että käänsitte kelkkanne, mutta se ei ole oikein, että toisella lakiesityksellä annattekin datakeskuksille, siis Googlen ja Microsoftin kaltaisille jättiyhtiöille, alennuk-sen yritysten yhteisöverosta. Tarkoitan siis niin sanottua vihreiden investointien verotu-kea, jota eduskunta eilen käsitteli. Tähän ollaan kaikkiaan varaamassa jopa kaksi kolme miljardia euroa. Yksi iso datakeskus voi kuluttaa sähköä kokonaisen kaupungin kotitalo-uksien verran. Fingrid arvioi, että sähkönkulutus kaksinkertaistuu Suomessa kymmenen vuoden aikana pitkälti datakeskusten vuoksi. Se nostaa sähkön hintaa kaikille suomalaisil-le. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Ministeri Purra, miten nyt perustelette, että näille laitoksille pitäisikin antaa yhteisöveroalennus, ja vieläpä vihreäksi pestynä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Arvoisa edustaja Yrttiaho, minun on vaikea nähdä mitään yh-tymäkohtaa teidän lisäkysymyksenne ja käsittelyssä olevan pääkysymyksen välillä, [Jo-hannes Yrttiaho: No, rahaa näyttää riittävän kaikenlaisiin veroaleihin!] joten en anna mi-nisterille tässä kohdassa vastauspuheenvuoroa. [Johannes Yrttiaho: Ilman muuta liittyy ai-heeseen, valtiontalouteen!] — Seuraava kysyjä, edustaja Berg, olkaa hyvä.

16.21 Kim Berg sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, teillä on ollut vuosi aikaa valmistella tätä esitystä näistä lähes 200 miljoonan euron säästöistä. Ennakkoäänestys alkaa pian, mutta edelleen te pyydätte meitä vain odottamaan. Onko hal-

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

lituksen taktiikka nyt se, että leikataan vähän kaikesta, vähän sieltä sun täältä, jotta kukaan ei huomaa?

Arvoisa pääministeri, te perustellette kaikkia hallituksen säästöjä sillä, että on pakko säästää. Tämän päivän uutispommi kuitenkin on se, että rahaa kyllä on. STM:ltä tällä viikolla saadun tiedon perusteella aikaisemman 500 miljoonan lisäksi te olette tosiaan käyttämässä yli 130 miljoonaa yksityiseen terveydenhuoltoon, eli lähes saman verran kuin olette nyt suunnittelemassa leikkauksia julkiselle sektorille. Nyt herääkin huoli, mistä palveluista ja keneltä nämä lisärahat tullaan ottamaan. [Vasemmalta: Kenen taskusta ne on? — Juho Eerola: Ei liittynyt datakeskuksiin!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.23 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtion rahaa käytetään maksimissaan 335 miljoonaa — piste. [Ben Zyskowicz: Neljässä vuodessa!] Siis tästä ei tule mitään lisäleikkaustarvetta.

Sitten vielä, mikä tässä on se alkuperäinen kirjaus, eli että sosiaalihuollosta sata miljoonaa on se leikkaustarve. Se on yksi prosentti noin kymmenen miljardin sosiaalihuollon budjetista, siis kymmenestä miljardista. [Pia Viitanen: Kertokaa, mistä se otetaan!] Tämä on sitä työtä, jota meidän pitää tehdä, jotta me saadaan meidän julkinen talous terveille polulle. Me haemme ne parhaalla mahdollisella tavalla, niin että säästöistä tulee mahdollisimman vähän haittaa, ja jos me käytämme rahaa jossain, niin me haetaan sille mahdollisimman suurta työllistävää vaikutusta. Tämä on hallituksen politiikan ydin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Väyrynen, olkaa hyvä.

16.23 Ville Väyrynen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä on nyt moneen kertaan jälleen mainittu nämä Kela-korvauksien korotukset. Jos ajatellaan, että hallituskauden aikana ne ovat 500 miljoonaa euroa, tai vaikka ne olisivat tämä 600 miljoonaa euroa, mikä mainitaan, niin täytyy muistaa, että samaan aikaan menee se 100 000 miljoonaa euroa hyvinvointialueille samassa ajassa.

Tässä myös on esitetty semmoinen ajatus, että ne ovat ikään kuin jotain tuuleen heitettyä rahaa, joka menee suoraan yksityisen terveydenhuollon taseeseen, ja haluaisin kysyä valtiovarainministeri Purralta, koska teillä nyt ymmärtääkseni on jonkunäköinen huoli siitä, mihin tässä maassa rahaa käytetään: Olen itse ymmärtänyt, että ne menevät suomalaisten palveluihin, joita he tarvitsevat ja joita suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset heille tuottavat. Olenko minä käsittänyt väärin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.24 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin hyvinvointialueiden yleiskatteeseen rahoitukseen valtio käyttää lähes kolmasosan koko budjetistaan. Se on erittäin merkittävä summa, ja sen vuoksikin meidän täytyy olla tarkkoja paitsi sen suhteen, minkälainen hyvinvointialue- ja sote-uudistus meillä on rakennettu, myös huomioida sitä, että rahoitus käytetään oikein ja mahdollisimman tehokkaasti suomalaisten ihmisten palveluihin. Samaan aikaan tähän rahoitusmalliinhan on rakennettu sisään eräänlainen leikkuri, joka vähentää tai hidastaa kustannusten nousua.

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

Samaan aikaan on luonnollista, että kun väestö voimakkaasti ikääntyy, palvelutarve kasvaa ja sitä myötä hyvinvointialueiden menot kasvavat. Mutta samaan aikaan me todella tänä vuonna annamme 2,2 miljardia euroa enemmän rahaa hyvinvointialueille kuin viime vuonna, ja tämä summa on edelleen nousussa.

Oppositio kritisoi joka ikistä tekemäämme säästöä tässä kokonaisuudessa, jossa hallitus yhdeksän miljardin edestä on tehnyt sekä tulo- ja menopuolen sopeutuksia että uudistuksia juuri siksi, [Puhemies koputtaa] että me tulevaisuudessa kykenisimme huolehtimaan tämän hyvinvointiyhteiskunnan tärkeimmistä palveluista ja etuuksista. [Timo Harakka: Neljä ja puoli enintään!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

16.26 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kieltämättä minustakin on erikoinen arvovalinta ollut hallitukselta, että rahaa löytyy näille yksityisille terveyspalveluille samaan aikaan, kun julkisia palveluita leikataan. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Haluan kuitenkin kiittää pääministeriä kehuista meille Länsi-Uudellemaalle. Olemme siellä todella tehneet minusta hyvää työtä monessa suhteessa, välillä yhdessä kokoomuksen kanssa ja välillä niin, että kokoomus on jäänyt muiden ryhmien kanssa neuvottelun sovun ulkopuolelle. Länsi-Uudellamaalla olemme tehneet myös panostuksia lastensuojelun jälkihuoltoon, josta taas hallitus on puolestaan leikannut. Se on ollut esimerkiksi vihreille tärkeä prioriteetti.

Haluaisin kysyä, pääministeri Orpo: Ymmärrätekö te, että jos näitä sosiaalihuollon leikkauksia, joista edelleen olette pitäneet kiinni, kohdennetaan sinne lapsiperheiden tukiin, lapsiin ja nuoriin, niin ne vaikutukset näkyvät suoraan paitsi näiden lasten ja nuorten arjessa myös kouluissa ja päiväkodeissa ja sitä kautta aivan kaikkien suomalaisten lasten ja nuorten arjessa? Se on minusta erittäin lyhytnäköistä. Ei ole käynyt ilmi, mistä alun perin ajattelitte tämän sosiaalihuollon säästön ottaa, joka silloin tuli ministerillekin yllätyksenä, [Puhemies koputtaa] eikä ole selvää, mistä te otatte sen nyt, mutta voitteko luvata, että näitä säästöjä ei kohdenneta lapsille ja nuorille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.27 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on halunnut turvata lasten ja nuorten hyvän kasvuympäristön. Me olemme tällä hallituskaudella myös laittaneet 200 miljoonaa lisää kuntiin ja sinne kuntien rahoitukseen perusopetukseen, ihan siksi, että jos me ajattelemme sitä, että varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa luodaan se yhdenvertainen pohja kaikille lapsille ja nuorille, semmoinen mahdollisuuksien tasa-arvo, niin tämä on yksi elementti, jolla tätä lasten ja nuorten tilannetta halutaan vahvistaa tässä hallituksessa.

Lisäksi jos katsotaan tätä hyvinvointialueitten rahoitusmallia, niin senkin sisällä hyvinvointialueitten kannattaa, vaikkapa kun tässä nostettiin esiin tämä lastensuojelu, satsata sinne perhetyöhön, niihin varhaisiin tuen muotoihin, mikä on sekä inhimillisesti että taloudellisesti parempi ratkaisu, jos me saadaan tuettua lapsia, nuoria ja perheitä siinä hetkessä, kun niitä ongelmia alkaa nousta. Sellaista politiikkaa me haluamme tehdä, ja me toivomme, että myöskin hyvinvointialueilla, ja siellä on paljon tehty tämän eteen.

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

Sitten vielä nämä Kela-korvaukset: Ne ovat yksi keino. Vastustetaanko täällä hedelmöityshoitojen ottamista takaisin sinne, ja vastustetaanko täällä esimerkiksi 65-vuotiaitten mahdollisuutta päästä julkisen hinnalla yksityisen terveydenhuollon vastaanotolle? Tämä on yksi keino purkaa näitä jonoja ja helpottaa ihmisten hoitoonpääsyä. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Merinen, olkaa hyvä.

16.28 Ville Merinen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, minä mietin silleen niin kuin maalaisjärkisesti tätä tämänhetkistä tilannetta. Ennen ek-vaaleja, eduskuntavaaleja, te sanoitte tyylillä kaksi viikkoa ennen vaaleja televisiossa — ainakin minä katsoin tämmöistä lähetystä, missä te sanoitte — että sotesta ei leikata. Viime syksynä täällä äänestettiin kuitenkin sairaalaverkon toimintojen karsimisesta.

Nyt on muutamia viikkoja vaaleihin, ja kun vaikka nuoret aikuiset kiertelevät tuolla vaalitoreilla, niin he eivät tiedä, ajaako heidän ehkä mahdollisesti äänestämänsä puolue esim. kuntoutuksen työtoiminnan kokonaan pois leikkaamista. [Vilhelm Junnila: Vähän kuin demarit aluevaaleissa!] Onhan tämä tosi eriskummallinen tilanne kansalaiselle.

En tiedä, mitä se tarkoittaa siellä teidän aitiiossanne, mutta ”tuomme pikimmiten” olisi ollut tämä viikko. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ai niinkö?] Nyt se viesti ei välttämättä kerkeä edes tavoittaa kaikkia niitä ihmisiä, jotka äänestävät. Mitä mieltä itse olette tästä tilanteesta kansalaisen näkökulmasta? — Kiitos. [Mauri Peltokangas: Voisitte ihan teititellä kyllä ministeriä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.29 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] En muista kyllä sanoneeni noin, mutta pitänee tämänkin tarkastaa. [Vasemmalta: Ette muista!]

Jos otetaan edelleen se 100 miljoonaa, joka on aikaisemmilla päätöksillä kohdennettu sosiaalihuoltoon, niin se on prosentti kymmenen miljardin budjetista, ja katsomme sen sillä tavalla, että se osuu mahdollisimman vähän heikentävästi mihinkään. Me haemme taakuvarmasti sen keinon.

Mutta kun kysytte, että miten tämä menee, niin kyllä se vain on ikävää hommaa, että me joudumme tätä taloutta tasapainottamaan. Nyt vielä, kun maailmalla on tällainen tilanne — epävarmuutta, talous ei kasva, yritysten näkymät ovat huonot — niin ei tämä näytä yhtään paremmalta. Siksi meidän pitää pitää kiinni niistä säästöpäätöksistä, jotka me olemme tehneet, jotta se velkaantuminen pidetään jotenkin kurissa ja jotta luotto meihin tuolla maailmalla lainanantajien parissa pitää. Tältä tämä näyttää. Tätä työtä me teemme vakavalla mielellä, ja viime kädessä pelissä ovat tulevaisuuden suomalaisten hyvinvointipalvelut. [Puhemies koputtaa] Niiden puolesta tässä tehdään töitä, arvoisa edustaja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

16.31 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Äsken justiin sanoitte, valtiovarainministeri Purra, että olette tehnyt säästöpäätöksiä yhdeksän miljardin edestä. Ne päätökset kun te teitte, silloin arvioitte, että talous tulee kasvamaan melkein kaksi prosenttia. Voin kertoa teille uutisen, että se ei tule kasvamaan kah-

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

ta prosenttia. Se tuskin tulee kasvamaan ollenkaan. Suomen Pankki antoi 0,8, ja siinäkin oli paljon varauksia, eli talous ei tule kasvamaan. Teidän yhdeksän miljardin säästöpäätökset eivät tule toteutumaan — sehän on päivänselvää. Työllisyys ei toteudu, ja nyt ne verot, jotka te olette laskeneet, että te saatte, niin siinä teidän ennusteessanne, joka tulee valtiovarainministeriöstä, tietysti vaalien jälkeen vasta, ei tule olemaan niin paljon rahaa — sen minä takaan teille. Mitä te meinaatte tehdä näille yhdeksän miljardin säästöille, kun niistä eivät toteudu läheskään kaikki?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.32 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Yhdeksän miljardia on sopeuttamista ja uudistuksia. Se sisältää suoria menosäästöjä ja leikkauksia käyttötalouden menoihin, se sisältää työllisyystoimia, uudistuksia ja jonkin verran valitettavasti myös veronkorotuksia. Tämä on iso kokonaisuus, ja me pidämme tuosta yhdeksästä miljardista kiinni. Tämänhetkinen tilanne edellyttää sitä. Tänäpäin on valtiovarainministeriö julkaissut kehusehdotuksensa, ja siitä nähdään, että kehystilanne on tiukka kohti puoliväliriihtä mentäessä.

Suhdanne on vaikea, mutta mikäli te, edustaja Harkimo, yritätte esittää, että se on jotenkin hallituksen vika, että esimerkiksi euroalueella talous on niin kovin niukkaa tai että meillä löytyy geopolitiikassa ja turvallisuudessa tällä hetkellä valtavia epävarmuuksia, meillä on uhka kauppasodasta ja niin edelleen, niin se ei ole tämän hallituksen syy. Mutta sen sijaan me kyllä reagoimme kaikkiin niihin asioihin, jotka ovat meidän omissa käsissämme, ja pyrimme tätä Suomi-laivaa viemään suotuisammille vesille myös tässä maailmantilanteessa. [Vasemmalta: Ei siltä näytä! — Ajopuu!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Antikainen, olkaa hyvä.

16.33 Sanna Antikainen ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! On nyt muistutettava täällä vasemmistopuolueille ja keskustalle, että tämä hyvinvointialueitten aikataulu ja koko malli on teidän käsialaanne, ja kyllä minä ymmärrän, että omatunto teillä nyt kolkuttaa, ja pitäisikin kolkuttaa. [Välihuutoja]

Mitä tulee sosiaali- ja terveyspalveluihin, niin syöpä koskettaa monia suomalaisia, ja WHO on jo pitkään suosittanut syöpästrategian laatimista. Useimmissa länsimaissahan tällainen on, mutta Suomessa ei, eikä edellinen hallitus sellaista saanut aikaiseksi. Syöpään sairastuneen kannalta tärkeintä on päästä tutkimuksiin ja hoitoon mahdollisimman nopeasti ja että hoito on tehokasta. [Antti Kurvinen: Rahat eivät riitä!] Meidän päättäjien tehtävä on myös varmistaa se, että hoito on valtakunnallisesti tasa-arvoista.

Olisin kysynyt ministeriltä: eikö ole näin, että juurikin syöpään sairastuneen täytyy päästä nopeasti hoitoon ja saada tehokasta hoitoa ja että kansallista syöpästrategiaa valmistellaan? — Kiitos. [Antti Kurvinen: Onko rahaa kohta hoitoihin?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.34 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koetan vastata tässä, vaikka tämä ehkä enemmän osuu sinne ministeri Juuson vastualueelle. — Tämä on hyvin tärkeää. Syöpä on tauti, joka kohtaa hyvin monia meistä, ja

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

se on asia, joka on tärkeää hoitaa oikea-aikaisesti. Siitä syystä kyllä STM:ssä on tehty töitä tämän asian eteen.

Nostan tässä samalla myöskin sen esiin, että syöpähoidot ovat yksi tällainen tutkimuksen tärkeä osa-alue, ja se on yksi sellainen asia, jossa meillä muun muassa yliopistosairaaloiden tehdään tällä hetkellä todella hyvää kehitystyötä. Meillä on Kansallinen syöpäkeskus ja muuta. On todella tärkeää, että me huolehdimme, että meillä on hyvää tutkimustietoa ja että se kanavoituu myöskin meille huomisen paremmaksi hoidoksi. Haluan nostaa tämän myöskin sen rinnalle, että huolehditaan, että ihmiset saavat hoitoa, eli huolehditaan myöskin siitä, että meidän tutkimus koko ajan kehittää meille uudenlaisia ratkaisuja tähän kysymykseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski, olkaa hyvä.

16.35 Pia Lohikoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisilla on tosiaan oikeus tietää ennen kunta- ja aluevaaleja, mitä leikkauksia hallitukselta on tulossa. Te leikkaatte sotesta ja myös muista julkisista palveluista. Hallituksella on ollut ajatus, jonka mukaan työtöntä tarpeeksi kurittamalla työpaikka lopulta ilmestyy jostain, mutta todellisuudessa koulutus edistää työllistymistä. Ammatillisesta koulutuksesta te olette leikanneet jo 120 miljoonaa, ja OAJ:n tällä viikolla ilmestyneen selvityksen mukaan nämä leikkaukset ovat kiistatta osuneet myös oppivelvollisiin. Ammatillista koulutusta sekä työmarkkinajärjestöjä ja elinkeinoelämää edustavat tahot ovat vastikään ottaneet kantaa ja ilmaisseet huolensa siitä, että hallituksen ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat leikkaukset jatkuvat puoliväliriihessä. Tätä on kokoomuksen riveistä myöskin ehdotettu. Voitteko, valtiovarainministeri Purra, luvata, että ammatilliseen koulutukseen ei kohdisteta enää lisää leikkauksia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Opetusministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

16.36 Opetusministeri Anders Adlercreutz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Tiedämme, että sinänsä opetus- ja kulttuuriministeriöön kohdistuu 75 miljoonan sopeutuspainne. [Antti Kurvinen: Mitä ne ovat?] Me emme ole vielä sopineet siitä kokonaisuudesta. Tulemme neuvottelemaan siitä, ja pyrimme pääsemään yhteiseen näkemykseen kevään aikana. [Antti Kurvinen: Uskomatonta!] Näkemykseni on tietenkin, että kun näitä pohditaan, pitää myöskin nähdä, mihin on aikaisemmin jo kohdistettu sopeutuksia, ja tiedämme kaikki, että ammatillinen koulutus on yksi niistä.

Se sopeutus tuli voimaan tämän vuoden alusta. On kulunut kaksi kuukautta. Ajattelen, että on ehkä aika haastavaa vielä tässä vaiheessa nähdä niitä vaikutuksia, mutta on tietenkin selvää, että ensimmäinen vuosi on haastavin. Se mekanismihan menee niin, että vähennetään lukumäärää eli siis opiskelijavuosia heiltä, jotka tekevät toista tai kolmatta tutkintoa, ja pyrkimys ja tahto on tietenkin se, että ne, jotka ovat oppivelvollisuuden piirissä, säästyvät näiltä. Käytännössähän se toki jossain määrin sitten on riippuvaista siitä, miten nämä asiat saadaan järjestettyä. [Puhemies koputtaa] Samaan syssyyn lisätään oppimisen tukea, mikä on mielestäni oleellinen parannus ammatilliseen koulutukseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 22/2025 rd

16.38 **Ilmari Nurminen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, kun kerroitte, että ette oikein muista, mitä viime vaaleissa tuli luvattua, niin minäpä virkistäisin muistianne: ”Tehdään se kerralla selväksi: me emme leikkaa sote-palveluista.” [Vasemmalta: Oho! — Oho! — Vau!] Tätä lupasta silmällä pitäen kun katsoo hallituksen politiikkaa [Antti Kurvinen: Lupaukset petetty!] — te olette leikanneet ihmisten hoitopääsystä, vanhustenhoidosta, lääkkeistä ja monilta pienituloisilta suomalaisilta ja asiakasmaksuja korottaneet historiallisesti — niin tämä vaalilupauksenne kyllä tulee erikoiseen valoon. Näin ollen me olemme täällä peränneet, mitä lupaatte nyt ennen vaaleja näiden leikkausten suhteen. Lupaatteko jättää edes vanhustenhoidon ja lastensuojelun rauhaan, vai ovatko nämä kaikki niin sanotusti pöydällä ja näistä on varaa saksia? Tähän nyt toivoisin, pääministeri Orpo, teiltä rehellistä ja avointa vastausta suomalaisille. Mitä aiotte leikata ennen vaaleja? [Välihuutoja — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.39 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta ennen vaaleja kun käytiin keskusteluja, oli aivan päivänselvää, että rahaa joudutaan laittamaan sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen noin miljardi euroa vuodessa lisää. Se oli silloin näkemys, ja nyt on osoittautunut sen jälkeen, että se tarve on ollut vielä paljon suurempi, jopa 2,2 miljardia lisää. [Juho Eerola: Näin on laita!] Sehän ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö siellä sen koko ajan suurenevan rahasumman sisällä pidä tehdä ja voida tehdä, halutaankin osin tehdä, niitä kohdennuksia, mihin niitä rahoja käytetään, [Keskeltä: Yksityiseen terveydenhoitoon!] jotta ne käytetään parhaalla mahdollisella tavalla suomalaisten ihmisten sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen ja tuottamiseen, ja tätä työtä me tehdään. [Välihuutoja — Krista Kiuru: Tuo tieto oli jo ennen vaaleja käytettävissä!] Ja kuten olen noin viisi kertaa todennut, me valmistelemme nämä päätökset huolella ja tuomme ne eduskunnan tietoon.

Frågan slutbehandlad.